

«ایران» شیوه پوشش نبرد ۱۲ روزه را در پنج روزنامه مطرح جهان بررسی کرد

جنگ روایت‌ها

تحلیل

علیرضا جنتی

روزنامه نگار

جنگ ۱۲ روزه اسرائیل علیه ایران، بی تردید در دسته بندی جنگ‌های مدرن تعریف می‌شود؛ جنگ‌هایی که ایجاب چندگانه و ترکیبی دارند. منازعه ایران و رژیم اسرائیل علاوه بر جنبه‌های هیبریدی، سایبری و الکترونیکی در یک میدان دیگر نیز جریان داشت؛ میدانی که در آن موشک و تسلیحات نقش مکمل ایفا می‌کنند. این جنگ، جنگ روایت‌هاست. سرزشت نبرد در این جبهه وابسته به اذنان و

۱۴ ژوئن (شنبه ۲۴ خرداد)

روزنامه نیویورک تایمز در تیتیر اصلی خود به این اشاره کرده که حمله اسرائیل می‌تواند منجر به جنگ منطقه‌ای شود. این روزنامه تیزترنده است؛ موشک‌ها از خاورمیانه عبور می‌کنند.

روزنامه واشنگتن پست در این روز به حملات ایران در تلافی به تجاوز نظامی اسرائیل پرداخته و می‌نویسد: «ایران تلافی می‌کند، بدون هیچ پایانی» که اشاره به احتمال فرسایشی شدن این جنگ است. روزنامه انگلیسی گاردین بر تعهد ایران به انتقام پس از حمله اسرائیل تأکید دارد و به تشدید درگیری و احتمال خشونت بیشتر اشاره می‌کند. فایننشال تایمز چاپ لندن هم تجاوز نظامی اسرائیل را تیتیریک و عکس یک راه به این اتفاق اختصاص داده و نوشت: «نبرد ایران و اسرائیل، جنگ جدیدی در خاورمیانه ایجاد خواهد کرد.» این روزنامه همچنین به تعهد نتانیاهو برای حملات بیشتر و فشار ترامپ برای مذاکره اشاره می‌کند. لوموند فرانسه هم با تیتیر «حمله گسترده اسرائیل به ایران»، به این رویداد واکنش نشان داده است.

۱۵ ژوئن (یکشنبه ۲۵ خرداد)

۲ روزنامه مطرح آمریکایی در این روز، تیترو عکس خود را به رژه نظامیان آمریکا مقابل ترامپ در سالگرد تأسیس ارتش این کشور اختصاص داده‌اند، اما نیویورک تایمز در صفحه اول خود، بدون اشاره به تجاوز

روایت برنده است. رژیم اسرائیل طی یک دهه گذشته، برنامه ریزی گسترده‌ای برای تأثیر بر افکار عمومی ایرانیان داشته است. از پیام‌های گاه و بگاه بنامین نتانیاهو گرفته تا صفحاتی که ارتش اسرائیل در پلتفرم‌های اجتماعی به زبان فارسی تأسیس کرده، همه و همه برای تحت تأثیر قرار دادن محیط داخلی ایران بوده است. آتشی که تل‌آویو بامداد ۲۳ خرداد در ایران روشن کرد بیش از هر چیزی تمام سرمایه و اندوخته‌های اسرائیل در این یک دهه را سوزاند. نخست‌وزیر اسرائیل به این باور قطعی رسیده بود که این جنگ، ایران را بی‌ثبات خواهد کرد و مردم ایران را به استقبال از تجاوز ارتش عبری خواهد فرستاد. عملیات روانی گسترده اسرائیل در القای دوگانه حمله به نظامیان و نه غیرنظامیان و تاکتیک‌های رعب‌آفرینی صهیونیست‌ها، هیچ‌یک به

اسرائیل به ایران که ناقص منشور ملل و قوانین بین‌الملل بوده، مدعی شده سوء محاسبه ایران کار را به اینجا کشانده است. واشنگتن پست هم به این پرداخته که «نتانیاهو دیگر هیچ خط قرمزی ندارد و حملات را گسترده‌تر خواهد کرد!»

۱۶ ژوئن (دوشنبه ۲۶ خرداد)

نیویورک تایمز به این پرداخته که «تداوم جنگ ایران و اسرائیل بر بازارهای مالی تأثیر خواهد گذاشت.» واشنگتن پست هم با این تیتیر که «اسرائیل حملات خود را گسترده‌تر خواهد کرد» تلاش کرده برتری تل‌آویو در جنگ را القا کند. روزنامه گاردین در شماره این روز تلاش کرده نقش اروپا را برجسته کند و مدعی شده «گروه ۷ به دنبال آتش بس هستند اما ایران و اسرائیل، مشغول تشدید جنگ هستند.»

روزنامه فایننشال تایمز با تمرکز بر «تشدید درگیری اسرائیل و ایران»، با تأکید بر «حملات تلافی جویانه و احتمال تشدید بیشتر»، خبر اول خود را منتشر کرده است. تأثیر این درگیری بر خاورمیانه و بازارهای جهانی به طور ضمنی اشاره شده است. لوموند هم به این موضوع پرداخته که «نتانیاهو، ترامپ را در مقابل دیوار قرار داده است.»

۱۷ ژوئن (سه‌شنبه ۲۷ خرداد)

نیویورک تایمز با ۲ عکس از واکنش مردم در ایران و اسرائیل مثل واشنگتن پست در القای برتری

کمک نتانیاهو نیامد و فقط نفرت بیشتری از اسرائیل در ایران تولید کرد. جنگ ترکیبی که علیه ایران آغاز شد، البته محدود به صهیونیست‌ها نبود، در آن سوی اطلانتیک، دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا هم تلاش کرد با استفاده از این تاکتیک، القای حس شکست در ایرانیان را تقویت کند. در این میان، رسانه‌های آمریکایی و اروپایی هم روایت خاص خود را داشتند. در روزهای اول اشاره به پیشروی اسرائیل، محور مورد اشاره آنها بود و با گذشت زمان و برگشتن موقر جنگ تا حدی به سوی ایران، مطبوعات آمریکایی و اروپایی تلاش کردند کمی هم بی‌طرف باقی بمانند و دست‌کم اصول حرفه‌ای را رعایت کنند. این گزارش، به تحلیل محتوای روزنامه‌های نیویورک تایمز، واشنگتن پست، گاردین، فایننشال تایمز و لوموند در طول نبرد ۱۲ روزه ایران و اسرائیل می‌پردازد.

رسانه‌های

آمریکایی

اروپایی

هم روایت

خاص خود

را از جنگ

داشتند.

در روزهای

اول اشاره

به پیشروی

اسرائیل،

محور مورد

اشاره آنها بود

و با گذشت

زمان و

برگشتن ورق

جنگ تا حدی

به سوی ایران،

مطبوعات

آمریکایی و

اروپایی تلاش

کردند کمی

هم بی‌طرف

باقی بمانند

حملات ایران را منعکس کرده‌اند. جایی که ایران یک مرکز امنیتی مهم را در جنوب سرزمین‌های اشغالی در بئر‌الشیخ و نزدیک بیمارستان سورگا هدف قرار داد اما اسرائیل با تاکتیک همیشگی خود در مظلوم نمایی مدعی شد ایران به بیمارستان حمله کرده است.

گاردین به ادعای ترامپ در مورد مهلت دو هفته‌ای برای حضور در جنگ پرداخته است. یکی دیگر از دروغ‌های رئیس جمهوری ایالات متحده! فایننشال تایمز هم به اما و گره‌های مداخله ترامپ پرداخته است.

۲۱ ژوئن (شنبه ۳۱ خرداد)

نیویورک تایمز به مذاکرات ایران و ۳ کشور اروپایی در ژنو در روز جمعه اشاره کرده است با تصویر از شهرک نشینان اسرائیلی در پناهگاه؛ شهرک نشینانی که منتظر توقف جنگ و حملات ایران هستند. واشنگتن پست هم با اشاره به همین موضوع یعنی مذاکرات ژنو مدعی شده ایران دست رد به سینه اروپایی‌ها زده است.

گاردین در تیتیری فرعی به گسترش جنگ پرداخته است. اما روزنامه فایننشال تایمز با تمرکز بر بحران در ایران و اسرائیل، هشدار داده که این تنش می‌تواند پیامدهایی جهانی داشته باشد. این روزنامه به نقش بنامین نتانیاهو در مدیریت و بهره‌برداری از این بحران‌ها برای پیشبرد اهداف سیاسی‌اش پرداخته و آن را «اجرای نقشه اصلی» توصیف کرده است. تصویری از نماز جمعه تهران و راهپیمایی مردم با پرچم‌های ایران و فلسطین نیز روی صفحه اول این روزنامه چاپ شده که نشانه‌ای از همبستگی داخلی تلقی شده است.

۲۰ ژوئن (جمعه ۳۰ خرداد)

نیویورک تایمز و واشنگتن پست در نهمین روز جنگ، روایت اسرائیلی از

چالشی برای نظم بین‌المللی به شمار می‌روند. لوموند فرانسه هم در تیتیریک خود مدعی شده در اسرائیل، برای جنگ با ایران اجماع وجود دارد.

۲۲ ژوئن (یکشنبه ۲ تیر)

نیویورک تایمز و واشنگتن پست حمله آمریکا به تأسیسات فردو و نظنر را به عنوان عکس و تیتیریک خود انتخاب کرده‌اند.

۲۳ ژوئن (دوشنبه ۲ تیر)

۲ روزنامه آمریکایی به ادعاهای مطرح شده توسط ترامپ در نابودی کامل تأسیسات و برنامه غنی‌سازی ایران پرداخته‌اند. ادعایی که منجر به یک دعوی بزرگ بین دولت و رسانه‌ها و نمایندگان کنگره شد و هنوز هم ادامه دارد. گاردین به این گزاره اشاره کرده که ایران انتقام حمله به تأسیسات خود را خواهد گرفت. فایننشال تایمز می‌نویسد: آمریکا با استفاده از فریب و تکنیک‌های همراه‌کننده، موفق شد بدون مقاومت، تأسیسات هسته‌ای ایران را هدف قرار دهد. لوموند هم می‌نویسد دیپلماسی متوقف شده و جنگ ادامه خواهد داشت.

۲۴ ژوئن (سه‌شنبه ۳ تیر)

نیویورک تایمز و واشنگتن پست هر دو به این اشاره کرده‌اند که حمله ایران به پایگاه نظامی آمریکا در العديد قطر فضا را برای آتش بش مساعد کرده است. گاردین نوشته است: حمله ایران به پایگاه آمریکا، می‌تواند خاورمیانه را در لبه پرنگاه بحران قرار دهد. فایننشال تایمز می‌نویسد: بیشتر از ۱۰ هزار نیروی آمریکایی مستقر در پایگاه نظامی قطر، پیش از حمله موشکی ایران تخلیه شده‌اند و تجهیزات نیز منتقل شد. لوموند هم به حواشی پیرامون آسیب‌های وارده به فردو پرداخته است.

بدون روتوش

محمدحسن فایزی

کارشناس مسائل فلسطین

بازگشت دوباره به جنگ؟

در روزهای اخیر یکی از گمانه زنی‌های ثابت در رسانه‌ها، شبکه‌های اجتماعی و جمع‌های مردم در کوچه و بازار یک سؤال مشترک است و اینکه آیا به جنگ برمی‌گردیم؟! برای اولین بار ما مردم ایران و بالخصوص مردم تهران و چند شهر دیگر مثل تبریز، کرمانشاه و... جنگی را همانند دوران جنگ تحمیلی ۸ ساله تجربه کردیم. این تجربه طبیعی است که حساسیت‌ها در اجتماع‌های مردمی و رسانه‌ها افزایش یافته باشد.

در خصوص پیش‌بینی در خصوص اینکه آیا رژیم صهیونیستی بار دیگر چیزی شبیه جنگ ۱۲ روزه را تکرار می‌کند یا خیر، ابتدا باید به دو سؤال پاسخ داد. اول آنکه هدف و پلن نهایی صهیونیست‌ها از آغاز نبرد مستقیم با ایران و جمهوری اسلامی چیست؟ دوم باید به این سؤال پاسخ داد که دلیل توقف جنگ از سوی صهیونیست‌ها همان روز اول جنگ در رفتار و سخنان سران صهیونیستی هدف «تغییر نظام» را می‌توان پیدا کرد. کاملاً هدف آنها در مورد تغییر نظام جمهوری اسلامی به صورت کردن جمهوری اسلامی به صورت شفاف پیداست. در یک سال اخیر همکاری و نزدیکی صهیونیست‌ها به جریان نزدیک به پهلوی و معارضین سلطنت‌طلب یا اقدامات رسانه‌ای دیپلماسی دوجبه‌ای اسرائیل هم مثال‌هایی از این نشان است که طرح‌ریزی برای اقدام بزرگ و جدی در ایران را اثبات می‌کند. لذا اکنون می‌توان قضاوت کرد که مشخصاً این هدف یعنی تغییر نظام رخ نداد و حتی به آن نزدیک هم نشدند. البته تضعیف توان پدافندی ایران، آسیب به تأسیسات هسته‌ای و... از دستاوردهای مهم اسرائیل در این جنگ بود. اما باید توجه کرد که همه این اقدامات از جمله ترور فرماندهان و حمله به جلسه شورای امنیت مللی با حضور سران قوا، همه در ذیل آن هدف اصلی یعنی تغییر نظام بوده است.

اما در پاسخ به سؤال دوم یعنی چرایی توقف جنگ از سوی اسرائیل، که جواب آن مانند سؤال اول ساند نیست، چند دلیل را می‌توان مطرح کرد. نفس‌گیری و بازسازی توان تجهیزاتی، حملاتی و آفندی، کاهش توان پدافندی و رهگیری موشک‌های ایرانی، آسیب دیدن و بالافتن سطح پاسخ ایران، آسیب پذیری داخلی و نگرانی آمریکا از تشدید جنگ در منطقه برخی از دلایلی است که می‌توان از آنها به عنوان دلایل آتش‌بس حداقلی (بدون هیچ گفت‌وگو یا سند و...) نام برد.

اما نگارنده معتقد است دلیل اصلی توقف جنگ از سوی صهیونیست‌ها پس از ۱۲ روز غم برخی دستاوردهای تل‌آویو مثل آسیب به توان پدافندی ایران و هسته‌ای، رسیدن جنگ به نقطه‌ای فرسایشی و نبود هیچ چشم‌انداز قابل‌تصور برای تحقق و دستیابی به هدف اصلی جنگ و تجاوز به ایران است. نتانیاهو پس از آتش‌بس صراحتاً و شفاف در پاسخ به انتقادات فراوان داخلی در چرایی توقف جنگ گفته بود: «باظور نیست که اگر چند روز دیگر ادامه می‌دادیم، رژیم سقوط می‌کرد، زیرا اگر ارزیابی این بود، ما این کار را می‌کردیم، چنین اتفاقی باید از درون باشد.» (که نبود)

صهیونیست‌ها بسیار روی اضافه شدن پلن دوم جنگ یعنی شورش و ناآرامی داخلی به پلن اول یعنی تجاوز خارجی حساب کرده بودند و امیدوار بودند. اما شرایط کاملاً ضد تصورشان که برآمده از توهم برساخته شده از سوی جریان سلطنت‌طلب بود، اتفاق افتاد. نه تنها ناآرامی به تجاوز خارجی اضافه نشد، بلکه کاملاً همبستگی بی‌سابقه و ارزشمند علیه تجاوز خارجی را تجربه کردند.

لذا معتقدم تا زمانی که دشمن صهیونیستی امیدش به ناآرامی داخلی و شورش احیا نشود، حمله دوباره به تهران و ایران چندان منطقی به نظر نمی‌رسد. در نکته آخر باید تأکید کرد که علی‌رغم نیاز به هوشمندی تصمیم‌گیران سیاسی و نظامی و هوشیار نگه داشتن جامعه نسبت به شرارت احتمالی دشمن، اما جامعه را نباید با تشدید خبرهای احتمالی جنگ در رخوت و ترس و انتظار نگه داشت. اعتدال در بازنشر این خبرها به اندازه حفظ وحدت و همدلی مهم است. باید شرایط زندگی عادی را کاملاً فراهم کرد.

